

De Grote Wacht krant Le Journal de la Grand' Garde

Uitgave dec 2020

Edition déc 2020



Koninklijke Vereniging

De Vrienden van het O.L.Vrouwehoekje te Oud-Stuivekenskerke v.z.w.

Association Royale

Les Amis du Patelin de Notre-Dame à Oud-Stuivekenskerke a.s.b.l.

Secr: Stationstraat 9 8600 Diksmuide – tel. 051 50 00 73 – email: olvhstuivekens@gmail.com

Website: <https://oudstuivekens-oorlogssite-grandgarde.org>

Facebook: <https://www.facebook.com/oudstuivekenskerke>

Editoriaal

Het jaar 2020 zal voor ons allemaal de geschiedenis ingaan als een “annus horribilis”. Het coronavirus zorgde ervoor dat ons leven helemaal werd overhoopgegooid. De impact was overweldigend zowel op ons familiaal als op ons sociaal leven. Ook de herdenkingsbijeenkomsten werden niet gespaard. Veel vaderlandslievende plechtigheden werden gewoon afgelast of konden slechts doorgaan met een zeer beperkt publiek.

Ook onze jaarlijkse plechtigheid naar aanleiding van de Vierdaagse van de IJzer op woensdag 19 augustus 2020 werd wegens de coronamaatregelen afgelast. Als alternatief werd op die dag een korte plechtigheid gehouden door de voorzitter en een aantal bestuursleden. Ook voor 2021 tasten we nog in het duister. Zal deze crisis voorbij zijn en kunnen we opnieuw rekenen op een paar honderd deelnemers of wordt het weer een miniplechtigheid met een beperkt aantal deelnemers?

Niet alleen is dit een tegenvaller voor onze vereniging. Ook de honderden andere vaderlandslievende verenigingen en plechtigheden zijn hiervan het slachtoffer. Dit kan zware gevolgen hebben voor de toekomst omdat, na de heropflakking van de interesse voor de herdenking van onze Belgische oorlogsslachtoffers naar aanleiding van 100 jaar Eerste Wereldoorlog, de belangstelling sterk kan verminderen of zelfs volledig verdwijnen.

Misschien moeten we het in de toekomst over een andere boeg gooien. Zoals er heden ten dage technische middelen bestaan om op afstand of van huis uit te werken, kunnen diezelfde technische middelen ook gebruikt worden om herdenkingen van op afstand of van thuis uit bij te wonen. Als in 2021 door corona onze jaarlijkse plechtigheid opnieuw enkel kan doorgaan met een beperkt publiek moeten we misschien gebruik maken van de bestaande technische middelen om deze plechtigheid in streaming uit te zenden naar onze leden en sympathisanten via de sociale mediakanalen zoals Youtube of Facebook.

Deze manier van werken heeft het voordeel dat ze ook de belangstelling van jongeren kan opwekken. Dit is volledig in lijn met wat de jeugd van de 21^{ste} eeuw verwacht. Het is een uitdaging waar we mee geconfronteerd worden om van een crisis een succesverhaal te maken.

Maar laat ons vooral hopen dat we elkaar in 2021 opnieuw kunnen ontmoeten en de herdenking aan de vele slachtoffers, gevallen voor onze vrijheid, zoals het hoort te organiseren.

**Wij blijven
onze helden
herdenken**



Algemene statutaire vergadering en actualisering raad van bestuur - Assemblée générale statutaire et mise à jour du conseil d'administration

Door de coronalockdown waren we genoodzaakt om de jaarlijkse algemene vergadering, voorzien op zaterdag 28 maart, uit te stellen. De vergadering kon uiteindelijk doorgaan op maandag 7 september 2020 om 15.00 uur in het stadhuis van Diksmuide.

Aanwezig: Moons Etienne, voorzitter, Delaruelle Gilbert, 1^e ondervoorzitter/penningmeester, Van Sprang Jack, 2^e ondervoorzitter, Depuydt Aline, secretaris, Baert Rudy, Van Eecke Marc, Lamote Nadine, Roels François, De Smet Noël, Van Put Guy, Beeckmans Gilbert, Burie Wilfred, Salembier Percy, Vermoote Eddy, Vandewalle Chris, Cardoen Lieven, Devacht Georges, Mouton Luc, Pattyn Carine, Debrouwere Madeleine, Obin Martin, Denis Patrick, Billiet André, Boone Gerard, Ludwig Vandenbussche.

Verontschuldigd: Z.E.H. Deken W. Jonckheere, Willy Peiren

Aanwezig bij volmacht: 21

Bajart Georges, Berx Richard, Bouttens Noëlla, Broucke Jean-Pierre, Carels Louise, Catrysse Marie-Christine, Coppieters 't Wallant Thierry, Laridon Lies, Lenaers Jos, Leroy Jean-Louis, Libbrecht Elisabeth, Litière Jacques, Lycke Andre, Mertens Victor, Michel Claude, Philipsen F, Roeygens Gaston, Tanghe Roland, Tavernier Ingrid, Tommelein Bart, Van Ruychevelt Jean.

Algemene Statutaire vergadering

1. De voorzitter E. Moons opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Hij verzoekt om de overledenen, Ere LtKol Roland Salembier en Voorzitter NSB Houthulst Gaby Pattyn, die ons zeer recentelijk ontvallen zijn, even te gedenken.
2. Het PV van de jaarlijkse algemene statutaire vergadering van 04 mei 2019 wordt door de voorzitter aangehaald en op zijn vraag door de algemene vergadering goedgekeurd.
3. Het verslag van het werkjaar 2019 wordt door de secretaris voorgelezen en met algemene consensus goedgekeurd door de algemene vergadering.
4. Gilbert Delaruelle geeft het financiële verslag over het werkjaar 2019 waarvan iedere aanwezige een exemplaar heeft ontvangen. De jaarrekening wordt door de algemene vergadering met algemene consensus goedgekeurd. Het netto bezit bedraagt op 31.12.2019: 6.598,20 euro.
5. De boekhouding over 2019 werd NIET nagezien door de commissarissen van de rekeningen wegens de verhuis van de penningmeester waardoor de kasbescheiden niet beschikbaar waren. Via Biztax werd de balans van het werkjaar overgemaakt aan Minfin en goedgekeurd. Het nazicht van de rekeningen wordt binnen redelijke termijn uitgevoerd.
5. Kwijting wordt door de algemene vergadering onder voorbehoud van goedkeuring van de rekeningen, verleend aan de Raad van Bestuur over het werkjaar 2019.
6. De begroting over 2020 wordt door G. Delaruelle voorgesteld aan de hand van een exemplaar uitgereikt aan alle aanwezigen en met algemene consensus goedgekeurd.
7. De algemene vergadering stelt voor het jaar 2020 twee commissarissen van de rekeningen aan: Marc Van Eecke en Lieven Cardoen, beiden effectief lid van het O.L.V. Hoekje.
8. De algemene vergadering stelt de ledenbijdrage vast voor 2021: effectieve leden: 15 euro, verenigingen en verbroederingen: 17 euro, ereleden, beschermleden en sympathisanten: 20 euro.
9. De plichtigheid aan het O.L.V. Hoekje zal doorgaan op vrijdag 18 augustus 2021 om 14.45u.

10. Verkiezing van 7 bestuurders waarvan 3 al waarnemend bestuurder zijn in vervanging van overleden bestuurders en 1 plaats vacant is. Vier nieuwe bestuurders dienen bijkomend gekozen te worden.

Het betreft (chronologisch in tijd):

- Beeckmans Gilbert (i.p.v. Vergeynst Pierre, overleden)
- Cogge Nadia (i.p.v. Laridon Hendrik, overleden)
- Baert Rudy, bezet een vacante plaats.

Hebben zich kandidaat gesteld voor een bestuursmandaat (chronologisch in tijd):

- Tyteca Roland uit Sint-Joris Beernem
- Pattyn Carine uit Diksmuide
- Vermoote Eddy uit Bredene
- Mouton Luc uit Oostduinkerke
- Mycke Sofie uit Beerst (Diksmuide)
- Devacht Georges uit Adinkerke (De Panne)
- Burie Wilfred uit Silly
- De Smet Noël uit Oostende

Uitslag van de stemming:

- Mouton Luc : 34 stemmen
- De Smet Noël 33 stemmen
- Pattyn Carine : 24 stemmen
- Vermoote Eddy: 17 stemmen
- Devacht Georges: 15 stemmen
- Burie Wilfred: 11 stemmen
- Mycke Sofie: 11 stemmen
- Tyteca Roland: 1 stem

Worden aangesteld als bestuurder: Mouton Luc, De Smet Noël, Pattyn Carine, Vermoote Eddy.
Plaatsvervanger: Devacht Georges.

Ontslagnemend zijn:

- Dewulf Karel: ontslagnemend
- Laridon Hendrik: overleden
- Moons Etienne: ontslagnemend
- Salembier Roland: overleden
- Santy Andre: ontslagnemend
- Vergeynst Pierre: overleden

11. De lijst der bestuurders en de wettelijke vertegenwoordigers van de vereniging wordt goedgekeurd door de algemene vergadering.

12. Varia:

Nationale plechtigheid aan het oorlogsoord O.L.Vrouwehoekje: 18 augustus 2021 om 14.15 u.
Alle punten van de dagorde uitgeput zijnde, wordt de vergadering door de voorzitter geheven om 16.45u.

Afscheid van voorzitter Etienne Moons - Adieu au président Etienne Moons

Op het einde van de Algemene Vergadering richtte voorzitter Etienne Moons zich voor een laatste maal tot de leden:

*“Waarde leden van de Algemene Vergadering,
Hiermede zit mijn laatste vergadering als voorzitter van de Algemene Vergadering erop. Ik heb deze taak met hart en ziel uitgevoerd en getracht er het beste van te maken voor onze Koninklijke Vereniging.
Ik heb uw medewerking zeer erg gewaardeerd en behoud de beste herinneringen aan deze periode. Ik wens de Koninklijke Vereniging alle succes toe onder het nieuwe bestuur en haar nieuwe voorzitter.
Het ga u allen goed!! Heel erg bedankt.”*



Etienne Moons, Commandant b.d. en na zijn pensioenstelling bij het leger van 1989 tot 1995 PR & Protocol van de stad Diksmuide leerde het oorlogsoord kennen in 1976, toen hij, als kampdirecteur van de Vierdaagse in Diksmuide, een bezoek bracht aan de tot dan weinig bekende ‘Grote Wacht van Oud-Stuivekenskerke’, zoals het op de stafkaarten van het leger vermeld stond. Hij steunde van 1986 tot 1988 de jaarlijkse plechtigheid van de vzw met de mobiele geluidsinstallatie;

Tijdens zijn PR-functie bij de Stad Diksmuide steunde hij de vereniging met raad en daad bij de organisatie van de jaarlijkse plechtigheid. Het was dan ook geen verrassing dat wijlen voorzitter Georges Lagrou hem in 1996 vroeg om lid te worden van de vereniging. Op 29 mei 1998 werd hij ook verkozen als lid van de raad van bestuur.

Op 24 juni 2006 werd hij verkozen tot ondervoorzitter-penningmeester en in 2010 nam

hij tijdens het bestuur van voorzitter Pierre Vergeynst, als een soort uitvoerend directeur, de sturing van de vereniging in handen. Op 9 februari 2011 werd hij verkozen tot voorzitter.

Zijn gehechtheid aan deze historische site van het Belgische Leger uit de Eerste Wereldoorlog in Diksmuide heeft hem steeds aangespoord om dit oorlogsoord meer bekendheid te geven en de infrastructuur op te waarderen door talrijke restauraties en uitbreidingen.

Hij is er zeker van dat zijn opvolger Rudy Baert, samen met het vernieuwd bestuur, even gedreven zal zijn om het oorlogsoord in optimale conditie te behouden en nog meer uitstraling aan de ‘Grote Wacht van Oud-Stuivekenskerke’ zal bewerkstelligen.

We danken Etienne Moons voor het vele werk dat hij al die jaren heeft verricht en wensen hem nog vele jaren van voorspoed en geluk.



De gewezen en de nieuwe voorzitter in gezelschap van de vaandeldrager



De nieuwe bestuursploeg

Onze nieuwe voorzitter – Le nouveau président



Tijdens de Algemene Vergadering op 7 september 2020, heeft commandant b.d. Etienne Moons de functie van voorzitter van de vzw Koninklijke Vereniging “De Vrienden van het O.L.Vrouwehoekje te Oud-Stuivekenskerke overgedragen aan Rudy Baert, luitenant-kolonel b.d. en gewezen korpscommandant van het 14^{de} Regiment Luchtdoelartillerie waarvan de stad Diksmuide peter was.

Rudy BAERT wordt geboren op 26 juni 1963 te Ieper waar hij ook schoolloopt tot in 1979. Hij ruilt het St. Vincentiuscollege voor de Koninklijke Cadettenschool te Lier. Drie jaar later start hij zijn studies aan de Koninklijke Militaire School te Brussel met de 122ste promotie "Alle Wapens".

Hij kiest er voor de Veldartillerie en trekt in januari 1987 naar de toenmalige Veldartillerieschool (VASch) te Brasschaat voor de Vervolmakingscursus voor Onderluitenant van de Artillerie (VKOLA). Hij vervoegt als jonge onderluitenant zijn eerste eenheid, het 17^{de} Regiment Rijdende Artillerie (17RA) te Altenrath bij de Belgische Strijdkrachten in Duitsland (BSD). Hij doorloopt er achtereenvolgens de functies van batterijschootofficier (BijSO) en tweede commandant (2Comd Bij) in de A Batterij (Bij) en adjunct-officier operaties en training (Adj S3). In het najaar van 1989 wordt hij aangeduid voor de Field Artillery Officer Advanced Course aan de United States Field Artillery School te Fort Sill, Oklahoma.

Bij zijn terugkeer in de zomer 1990 wacht hem een mutatie naar de VASch in Brasschaat. Hij wordt er tewerkgesteld in de cel 'tactiek' van het Studiebureau (StuB). Drie jaar later gaat het opnieuw richting BSD wanneer hij als kapitein het bevel krijgt van de B Bij van 17RA. Tijdens deze commandoperiode maakt hij het opschorten van de legerdienst en het verdwijnen van dienstplichtigen uit zijn batterij van dichtbij mee. Bij de samensmelting van 17RA, 18RA en het 19 Régiment d'Artillerie à Cheval (19ACH) tot het Regiment Rijdende - Artillerie à Cheval (Regt RACH) eind juni 1994 wordt hij de eerste Nederlandstalige batterijcommandant (BijComd) van de nieuwe eenheid.

Enkele maanden later wordt het Regt RACH aangeduid om deel te nemen aan de UNO-opdracht BELBAT IX in de Baranja in Kroatië. Kapitein Rudy BAERT krijgt het bevel over de 135 mannen van de tweetalige A Compagnie (A Cie) en trekt van maart tot juli 1995 als UNO-blauwhelm naar Baranjsko Petrovo Selo.

Een jaar na zijn terugkeer volgt hij de Cursus Kandidaat Hoger Officier (CKHO) aan het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie te Laken. Na afloop blijft hij nog twee jaar in het Regt RACH als Hoofd Liaison Officier (HLO). Begin 1999 wordt kapitein-commandant Rudy Baert de verbindingsofficier voor de derde Belgisch-Luxemburgse Battle Group (3 BELUBG) wanneer die ontplooid wordt in Tomislavgrad in Bosnië-Herzegowina. Hij maakt er gedurende vier maanden deel uit van de Staf van de Multinationale Divisie South-West (MNDSW) van SFOR in Banja Luka. In de zomer van 1999 verlaat hij definitief de BSD en wordt hij materieelbeheerder op de Staf Landmacht (StLM).

Majoor Rudy Baert leidt er onder andere het project voor de modernisering van het Belgische veldartilleriewapen, de houwtser M109A2 SP 155mm in een periode dat de eengemaakte staf een feit wordt. Hij verlaat die Defensiestaf te Evere in februari 2003 om 2Comd te worden van het 14^{de} Regiment Luchtdoelartillerie (14A) te Nieuwpoort. Tegelijkertijd wordt hij ook directeur van het grootste, meerdaagse wandelevenement in Vlaanderen, de Vierdaagse van de IJzer. Nadat zijn kandidatuur voor bevordering tot de graad van luitenant-kolonel gunstig werd voorgedragen, wordt hij al in januari 2006 tijdelijk in die graad aangesteld. Hij is namelijk aangeduid om gedurende zes maanden de functies van "Senior Officer Plans" en van Belgische "National Contingent Commander" te bekleden op het Hoofdkwartier van ISAF, de international Security Assistance Force, te Kabul in Afghanistan, waar hij zich onder andere verdiept in de 'counter narcotics' problematiek. Na een welverdiend verlof neemt hij op 14 september 2006 het bevel van 14A over. Op 26 september 2006 wordt hij benoemd in de graad van luitenant-kolonel. Op 11 september 2008 verlaat hij de kust tijdens een militaire plechtigheid op het Marktplaats van Nieuwpoort onder massale belangstelling van de inwoners.

Vanaf 26 september 2008 voert hij het bevel over het Departement Artillerie van het Competentiecentrum van de Landcomponent te Brasschaat. Maar in maart 2009 stuurt de Defensiestaf hem tussendoor als "J5 Chief Plans" en "National Contingent Commander" naar het Hoofdkwartier van KFOR, de Kosovo Forces te Pristina in Kosovo. Met de start van de uitvoering van de voltooiing van de transformatie van Defensie komt vervroegd een einde aan zijn tweede bevelvoering.

Op 05 juli 2010 gaat hij aan de slag op het stafdepartement "Strategie". Hij wordt meteen aangeduid om de 'Program in Advanced Security Studies' te volgen aan het George C. Marshall European Center for Security Studies in Garmisch-Partenkirchen, Duitsland. Na de cursus wordt hij in januari 2011 desk officer 'transversaal'. Tijdens het uitvoeren van zijn functie volgt hij nog bijkomende opleidingen aan de Folke Bernadotte Academy in Sandö, Zweden en L'Ecole Militaire te Parijs, Frankrijk in het kader van de Europese Veiligheids- en Defensiepolitiek.

Op 1 juli 2013 stapt hij over naar het stafdepartement "Communicatie" om er syntheseofficier te worden. Hij wordt er al snel de rechterhand van de directeur-generaal, een functie die hij bij haar oppensioenstelling in juni 2016 ad interim mag uitvoeren tot hij in mei 2017 heel plots zwaar ziek wordt en door het spreekwoordelijke oog van de naald kruipt.

Uiteindelijk gaat hij in december 2017 opnieuw werken maar buiten onze strijdkrachten en aanvankelijk nog halftijds. Hij mag aan de slag in de communicatiecel van het War Heritage Institute waar hij zijn passionele interesse voor de Eerste Wereldoorlog kan uitdragen en o.a. de *social media* nieuw leven inblaast. Hij leidt ook het project rond de herbegraving van vier Belgische gesneuvelden uit WOI op de Belgische Militaire Begraafplaats van De Panne op 1 juli 2018 in goede banen.

Exact één jaar later, op 1 juli 2019, gaat hij met pensioen na een geüniformeerde loopbaan van 40 jaar.

Hij is sinds 1987 gehuwd met Ann Staelens. Ze wonen aan de kust in Slijpe (Middelkerke). Hun drie kinderen Sarah, Nils Arne en Jensen staan ondertussen succesvol op eigen benen

De nieuwe Voorzitter aan het woord

Le mot du nouveau Président

Hoe begin je in godsnaam aan je eerste woordje als kersvers voorzitter van een koninklijke vereniging met zeer nobele doelstellingen & redenen van bestaan zonder het onderwerp dat het voorbije jaar beheerste bij naam te noemen? Het beloofde een opmerkelijk jaar te worden: in maart het heft in handen nemen en je voorganger oververdiend feestelijk uitwuiwen na een fantastisch parcours en vervolgens je beste beentje voorzetten om samen met je team een waardige herdenkingsplechtigheid op poten te zetten voor een grote opkomst van gelijkgestemden.

Het werd een opmerkelijk jaar maar niet zoals het in de sterren geschreven stond: maart werd september zonder echt feestje – dat houden we nog in petto – en we herdachten de gesneuvelden van onze regimenten intiem ‘en petit comité’ zoals dat dan eufemistisch geformuleerd wordt.

Is dit dan allemaal zo erg? Waren er het voorbije lustrum dan niet voldoende plechtigheden op alle roemrijke plaatsen en nieuw-ontdekte plekjes? Moeten we dan voor de zoveelste keer even stilhouden bij de klanken van klaroengeschal en de nationale hymne, geflankeerd door vlaggen, vaandels, wimpels, standaarden, tricoloren allerhande?

Het antwoord is voor mij zeer eenvoudig: JA! Meer dan ooit! Omdat herdenken, eren, in de bloemetjes zetten om mensen draait. Mensen van vlees en bloed die door hun daden, hun acties, hun zijn ... op ingrijpende wijze een stempel hebben gedrukt op het verdere verloop van het leven dat kwam na hun tussenkomst. Niet herdenken betekent voor een stuk het negeren van je eigen wortels, je eigen zijn en gewoonweg dat wat je (geworden) bent, loskoppelen van waarden, cultuur en eigenheid rondom jou.

De invloed & gevolgen van wereldbranden zoals die van '14-'18 zijn amper te vatten. Iedereen, militairen en burgers, ongeacht rang of stand, werd op één of andere manier getroffen. In bijna alle gevallen zijn dan woorden als ellende, verschrikkelijk, gesneuveld, verdriet, dood, honger, leed, miserie, ... aan de orde.

Maar af en toe zitten daar toch opmerkelijke verhalen tussen die, meer dan 100 jaar na datum, blijven verbazen en aanzetten tot nadenken, mijmeren, herdenken. Diepmenselijke geschiedenis. Zoals het verhaal van een jong meisje uit de buurt van Diksmuide dat verliefd werd op een jonge soldaat van het bezettingsleger. En hoe hun liefde leidde tot een zwangerschap waarvan de hele omgeving schande sprak met een ‘verbanning’ en een gearrangeerd huwelijk ergens in Oost-Vlaanderen tot gevolg. Maar ook hoe de nu iets minder jonge soldaat in '40-'45 tevergeefs op zoek ging naar zijn inmiddels overleden liefje van weleer & zijn ondertussen 24-jarige dochter maar door de door schaamte overmande familie werd gedwarsboomd. En hoe tot slot de oudste kleinzoon van de dochter die, na 40 jaar in uniform, voorzitter werd van de Koninklijke Vereniging “De Vrienden van het O.L.Vrouwehoekje te Oud-Stuivekenskerke”, met een bepaalde leegte achterblijft omdat hij nooit zal weten wie zijn overgrootvader was die aan de ‘andere kant’ stond.

Ja, herdenken draait om mensen zoals u en ik. Wanneer je dat dan ook nog eens kan doen op een morzel grond waar ‘het allemaal gebeurde’ grijpt ook de symboliek je naar de strot. Ik ben heel nederig en dankbaar dat ik mij met mijn collega's mag en kan inzetten voor het behoud van de site “De Grote Wacht” en het organiseren van een serene plechtigheid voor al die mensen uit onze Regimenten van toen die ons ons heden/hun toekomst gaven. En elke steun die we daarbij krijgen, is ons heel dierbaar! Word ook lid en help ons onze nobele doelstellingen te realiseren. Dank bij voorbaat.

Sta me toe u en al wie u dierbaar is & nauw aan het hart ligt hoop te schenken en te overtuigen dat aan de andere kant van de nakende eindejaarsfeesten ‘in mineur’ toch een hoopvolle toekomst ligt waarbij de woorden ‘vreugdevol’ en ‘goede gezondheid’ een versterkte betekenis krijgen. Ik wens iedereen een ‘ander’ 2021 en wie weet ... tot in Oud-Stuivekenskerke!



Jaarlijkse Nationale Plechtigheid - Cérémonie nationale annuelle

Gezien de jaarlijkse plechtigheid wegens de coronamatregelen dit jaar niet kon doorgaan, werd door de voorzitter en een aantal bestuursleden een korte alternatieve plechtigheid gehouden op 19 augustus.

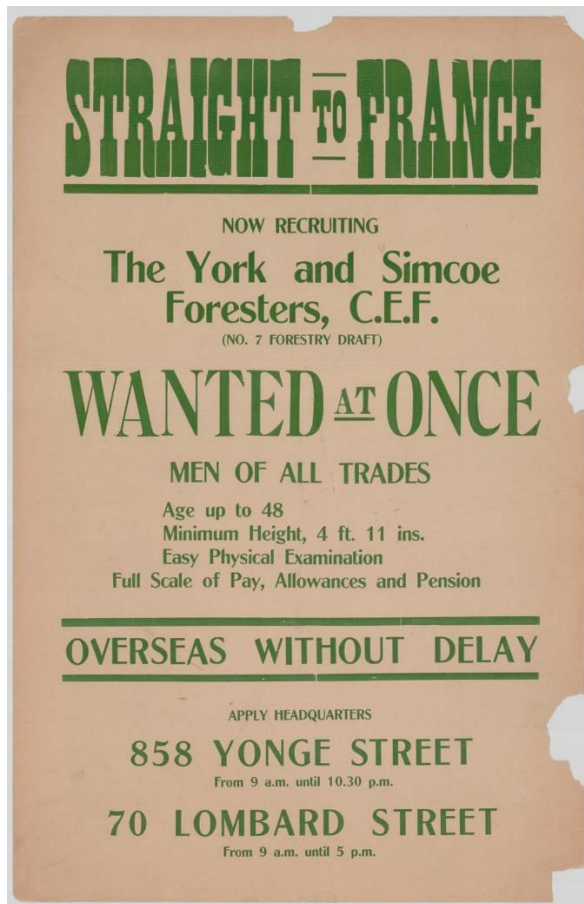
La cérémonie annuelle n'ayant pas pu avoir lieu cette année en raison des mesures corona, une courte cérémonie alternative a été organisée par le président et un certain nombre de membres du conseil d'administration le 19 août.

<https://www.facebook.com/oudstuvekenskerke/videos/1817602815046204>



Une histoire d'amour d'un soldat canadien et une fille belge au sud-ouest de la France

Charles Walker est boulanger, il vit chez sa mère, Margret Welch épouse Walker au 57 Sprinhurst Avenue à Toronto, Ontario Canada. Son père John est décédé. Charles a 33 ans quand il contracte un engagement auprès d'un bataillon local, le 3 juillet 1917 avant de signer un contrat un mois plus tard pour le départ outre-mer.



Library and Archives Canada | Bibliothèque et Archives Canada
www.collectionscanada.gc.ca

ORIGINAL 2498070
Canadian

5 ATTESTATION PAPER. No. 17/2498070
York & Simcoe Foresters Const. FOLIO 17/2498070
CANADIAN OVER-SEAS EXPEDITIONARY FORCE.

QUESTIONS TO BE PUT BEFORE ATTESTATION.
(ANSWERS)

1. What is your surname? WALKER
2. What are your Christian names? Charles
3. What is your present address? 57 Springhurst Ave., Toronto Canada
4. In what Town, Township or Parish, and in what Country were you born? Bowmanville, Ontario, Canada.
5. What is the name of your next-of-kin? Margaret Walker
6. What is the address of your next-of-kin? 57 Springhurst Ave., Toronto Canada.
7. What is the relationship of your next-of-kin? Mother.
8. What is the date of your birth? December 17th 1883
9. What is your Trade or Calling? Baker
10. Are you married? Single
11. Are you willing to be vaccinated or re-vaccinated and inoculated? Yes
12. Do you now belong to the Active Militia? No
13. Have you ever served in any of the following? None or No
14. Do you understand the nature and terms of your engagement? Yes
15. Are you willing to be attested to serve in the Canadian Over-Sea Expeditionary Force? Yes
16. Have you ever been discharged from any Branch of His Majesty's Forces as medically unfit? No
17. If so, what was the nature of the disability?
18. Have you ever offered to serve in any Branch of His Majesty's Forces and been rejected? No
19. If so, what was the reason?

DECLARATION TO BE MADE BY MAN ON ATTESTATION.
I, Charles Walker, do solemnly declare that the above are answers made by me to the above questions and that they are true, and that I am willing to fulfil the engagement by me now made, and I hereby engage and agree to serve in the Canadian Over-Sea Expeditionary Force, and to be attached to any arm of the service therein, for the term of one year, or during the war now existing between Great Britain and Germany should that war last longer than one year, and for six months after the termination of that war provided His Majesty should no longer require my services, or until legally discharged.
Charles Walker (Signature of Recruit)
Date August 3rd, 1917 [Signature] (Signature of Witness)

OATH TO BE TAKEN BY MAN ON ATTESTATION.
I, Charles Walker, do make Oath, that I will be faithful and bear true Allegiance to His Majesty King George the Fifth, His Heirs and Successors, and that I will as in duty bound honestly and faithfully defend His Majesty, His Heirs and Successors, in Person, Crown and Dignity, against all enemies, and will observe and obey all orders of His Majesty, His Heirs and Successors, and of all the Generals and Officers set over me, to help my God.
Charles Walker (Signature of Recruit)
Date August 3rd, 1917 [Signature] (Signature of Witness)

CERTIFICATE OF MAGISTRATE.
The Recruit above-named was mentioned by me that if he made any false answer to any of the above questions he would be liable to be punished as provided in the Army Act.
The above questions were then read to the Recruit in my presence.
I have taken care that he understood each question, and that his answer to each question has been duly entered as replied to, and the said Recruit has made and signed the declaration and taken the oath before me, at Toronto Canada this 3rd day of July 1917.
[Signature] (Signature of Justice)

M. P. 24.
28-24-17.
21. 2. 177-24-141.
N.B.—ATTENTION IS DRAWN TO THE FACT THAT ANY PERSON MAKING A FALSE ANSWER TO ANY OF THE ABOVE QUESTIONS IS LIABLE TO A PENALTY OF SIX MONTHS IMPRISONMENT.

Au début de la guerre, la Belgique est envahie par les troupes du Kaiser et le pays ne retrouvera la liberté qu'en 1918. C'est donc au début du conflit que la famille d'Henri Billiet originaire de Roulers en Belgique, part sur les routes de l'exode. Le long périple les conduit dans le sud de la France, dans le département des Landes, à Lesperon. Pendant ce temps, Victor le fils aîné, combat dans le nord du pays aux côtés des Alliés dans les rangs de l'armée du Roi Albert I. Henri, le père est marié à Marie Joséphe Vanthomme native de Bruges. Le couple a 5 enfants dont la jeune Marie née le 10 mai 1895.

Comme l'ensemble des soldat canadiens, Charles quitte le Canada depuis Halifax le 5 septembre 1917 pour rejoindre Liverpool. Arrivées en Grande-Bretagne le 15 septembre 1917, les troupes sont envoyées vers Sunnysdale qui sert de base de dépôt du C.F.C (Corps Forestiers Canadien). Après un mois de formation, le 16 octobre 1917 l'ordre est donné de se diriger vers la France. La 80ième compagnie à laquelle appartient Charles va être déployée le 29 décembre 1917 au sein du Groupe de Bordeaux sous la responsabilité du 12ième District, avant que ne soit créé le 4ième District. Cette compagnie va se déployer sur la commune de Lesperon. La compagnie va rester un moment dans le secteur, car les deux unités que sont la 80e et 79e compagnies du CFC vont exploiter les pins maritimes tout autour de la commune.



Les hommes jeunes ou moins jeunes souffrent du mal du pays malgré les journées de travail qui les occupent six jours sur sept. Les familles de Lesperon comme celles des expatriés belges, font la connaissance de ces soldats venus d'outre-Atlantique pour soutenir les troupes françaises et belges sur le continent. Ces grands gaillards ne sont pas dénués de charme et ils sont généralement bien bâtis par rapport au travail physique que réclame le métier de bûcheron. Pour entretenir une compagnie du Corps Forestier Canadien de nombreux soldats s'occupent du ravitaillement, de l'entretien des chevaux, de la réparation des machines et bien évidemment de préparer des repas pour la troupe.

Charles Walker rencontre alors la jeune Marie de douze ans sa cadette. Le soldat tombe amoureux de la jeune femme qui est en transit en France. La femme de 22 ans passe de bons moments avec cet étranger qui ne parle pas bien le français. Cet exotisme permet d'oublier les horreurs de la guerre et l'éloignement de sa chère Belgique.

Après la fin des hostilités, le 14 décembre 1918, Charles passe une permission sur Bordeaux. Mais quatorze jours plus tard il réintègre sa compagnie. L'heure de retour a bientôt sonné et les préparatifs des compagnies vont bon train. Le 30 mars 1919 les hommes et les chevaux de la 80^e Compagnie prennent la direction de Bordeaux, puis du Havre par train avant de débarquer pour le Royaume -Uni. L'unité stationne à Sunningdale d'où elle était partie plus de 15 mois auparavant. Le 23 avril 1919 Charles passe temporairement au Canadian Staging Camp Kinmel Park à Rhyl (Wales) puis se dirige vers Liverpool. Le 12 mai 1919 commence le départ des hommes de sa compagnie depuis Liverpool sur le SS. Celtic pour le Canada où il arrive le 17 mai 1919 pour y être démobilisé.

Marie Billiet, amoureuse de son beau Nord-Américain, va suivre son futur époux le 12 juillet 1920 à bord du SS Manoa. Pour Charles et Marie la décision est prise de s'unir le 31 juillet 1920 à Toronto. Mademoiselle Billiet devient Madame Walker. Le couple aura une fille Margret née en 1921 et un fils Johnny né en 1923. Charles ne retournera plus jamais en Europe, alors qu'il laissera son épouse Marie de retourner plusieurs fois en Belgique et en France où sa famille réside. Le mal du pays, l'éloignement des proches seront les motifs de ces expéditions. Quand Charles décède le 27 juillet 1948, il allait avoir 65 ans. Marie lui survivra seulement quelques années et partira rejoindre son époux en mai 1955 à l'âge de 60 ans.



Marie Billiet a/b SS Manoa en 1920



La famille Walker - Billiet en 1928

Sources :

Archives Famille Billiet

Bibliothèque Nationale et Archives Canadien.

Le corps forestier canadien (CFC) en France.

Au cours de la Grande Guerre, le bois ouvré sous toutes ses formes (planches, piquets, rondins, etc.) était une denrée stratégique pour les armées, que ce soient les troupes au front ou celles assurant la logistique. Il fut utilisé en particulier pour le soutènement des tranchées, la construction de baraquements, d'hôpitaux, d'entrepôts, l'aménagement de ports, la création de voies ferrées, de ponts, etc. mais aussi pour le chauffage, la confection de couchages et malheureusement, pour la fabrication de cercueils. La France ne pouvait pas satisfaire les besoins de toutes les armées alliées présentes sur son territoire et c'est ainsi que les contingents venus d'outre-mer se dotèrent en leur sein d'unités de sapeurs spécialisées dans l'exploitation de la forêt et le sciage du bois.

Ainsi, le Canada, à la demande du gouvernement britannique, constitua le Corps Forestier Canadien. Ce sont plus de 12 000 hommes et officiers de ce corps qui servirent sur le sol français, parmi lesquels 4000 environ œuvrèrent, de 1917 à 1919, sur les communes d'Andernos-les-Bains, Arès, Audenge, Belin-Beliet, Biganos, Hourtin, Lanton, Lège-Cap-Ferret, Le Porge, Lugos, Marcheprime, Mios (Gironde) et sur celles de Biscarrosse, Dax, Laluque, Léon, Lesperon et Parentis (Landes). Les Canadiens s'implantèrent également à Talence (Gironde), où se trouvait en particulier un hôpital militaire.

De leur côté, les États-Unis d'Amérique mirent en place une organisation équivalente dès leur entrée en guerre, le 6 avril 1917. Ils formèrent le 10th Engineers, englobé plus tard au sein du 20th Engineers, fort de plus de 18 000 hommes et officiers au moment de l'Armistice. On estime qu'environ 5000 hommes et officiers furent présents dans la forêt landaise à Arengosse, Aureilhan, Bias, Castets-des-Landes (où fut initialement implantée une unité britannique des Royal Engineers), Dax, Herm, Labrit, Mimizan, Méès, Pontenx-les-Forges, Sabres, Saint-Avit, Sainte-Eulalie-en-Born, Saint-Paul-les-Dax et

Sore (Landes), à Captieux (Gironde) et à Houeillès (Lot-et-Garonne). Il y eut aussi de nombreuses autres implantations de troupes américaines en Gironde, notamment à Bordeaux (état-major), Bassens (installations portuaires) et à Talence (hôpital). Après la guerre, un monument commémoratif fut érigé au Verdon-sur-Mer (Gironde) en hommage aux alliés américains.



Le CFC au travail dans Les Landes

Ces troupes spécialisées dans l'exploitation du bois opérèrent avec leurs propres équipements, matériels et outillages, en totalité amenés d'Outre-Atlantique. Ces moyens modernes représentaient une avance technologique nette sur les moyens employés alors en Europe, en Aquitaine tout du moins. Ils disposaient, en effet, de nombreux chevaux ou mules pour le débardage, de treuils et chèvres pour la manipulation des grumes (tandis que les forestiers français chargeaient les billes de pin à la seule force de leurs bras !), de tracteurs, de camions robustes, de voies ferrées et locomotives pour le transport vers les lieux de sciage ou d'expédition et enfin de scieries des plus performantes.

Certes moins exposés que les soldats des unités combattantes, un certain nombre des forestiers canadiens et américains perdirent toutefois la vie sur le sol français, dans les Landes et en Gironde en particulier, à la suite d'accidents de travail ou de circulation ou encore du fait de la pandémie grippale (souvent appelée « épidémie de grippe espagnole ») qui sévit en 1918-1919. Les corps des militaires américains morts sur le sol aquitain furent rapatriés aux États-Unis alors que les Canadiens reposent toujours dans nos cimetières français.

Sources:

Public Files

L'association du génie militaire Canadien - Communiqué de presse 20 mars 2107

National Library of Scotland, Public Domain <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=10882404>

Politieke gevangenen in Brugge tijdens WOI



Tijdens WOI werden meerdere Brugse burgers zonder duidelijke aanklacht of proces door de Duitsers opgesloten en weggevoerd naar strafkampen.

Een bekend voorbeeld hiervan was Joseph Marie Pie Schramme, advocaat, gemeenteraadslid en schepen van de stad Brugge. Hij werd geboren te Brugge op 22 april 1870, als zoon van Dokter Joseph Eduard Schramme en Sidonie t'Schacket. Hij huwde met Irma Stauthamer die hem drie kinderen schonk. Eleonora geboren op 23 maart 1896, Marie geboren op 16 maart 1897 en zoon Joseph geboren op 31 mei 1898. Deze laatste had als 16-jarige dienst genomen in het Belgisch leger en was gedurende 37 maanden artillerieobservator in eerste lijn. Hij werd later, in 1929, ook de vader van Jean Schramme de welbekende mercenair in Katanga in de jaren 60 van vorige eeuw.

Maar keren we terug naar 14 – 18. Vanaf 1915 nam het hoofd van de Belgische katholieke kerk, Kardinaal Mercier, gedecideerd stelling tegen de bezetting. Dit

in tegenstelling tot de Brugse Bisschop Mgr Waffelaert. Mercier hield in zijn herderlijke brief van 1915 de gelovigen voor dat de bezetter geen wettig gezag was en bijgevolg waren de gelovigen noch achting, noch gehoorzaamheid verschuldigd. In 1916 veroordeelde hij zelfs de deportatie van arbeiders naar Duitsland. Daardoor kreeg hij groot aanzien in eigen land en bij de geallieerden. Mgr. Waffelaert daarentegen hield het in zijn herderlijke brieven bij het klassieke argument dat de oorlog een noodzakelijke beproeving was. In september 1915 weerde hij uit de kerken van zijn bisdom Brugge de “Nationale Kleuren” en verbood ook het zingen van niet-liturgische gezangen (cfr. de Brabançonne).

Vanaf augustus 1917 werden hoe langer hoe meer mannen opgeëist om voor de Duitsers te werken. Op 25 augustus was er een echte mensenjacht in de Brugse straten. De Duitse “Feldgendarmen” hielden in de stad bepaalde burgers tegen, ontnamen hun identiteitsbewijs en gaven hun de opdracht dit stuk terug te komen ophalen op de “Kommandantur” op een welbepaalde dag en uur. Wanneer men zich aandiende, en dat moest wel want het dragen van een identiteitsbewijs was verplicht, bevond men zich in een groep van een honderdtal burgers van alle leeftijden en beroepen die in dezelfde situatie verkeerden. De aldus gevormde groepen werden omringd door een cordon van gewapende soldaten en verlieten de “Kommandantur” enkel om naar verplichte tewerkstelling te worden gebracht. Het was werkelijk een mensenjacht doorheen de straten van de stad en een flagrante schending van het internationaal recht.

Het was ter gelegenheid van deze mensenjacht dat de Brugse advocaat Joseph Marie Pie Schramme, 47 jaar oud in 1917, zijn verontwaardiging had uitgedrukt omdat de Duitsers geen rekening hielden met het besluit van “von Schroeder” daterende van 22 juni 1916, waarbij iemand mocht weigeren te werken voor de Duitsers in zijn beroep.

Op 18 september 1917 kreeg Schramme een *Strafbefehl* getekend door de commandant van het Marinekorps in naam van Admiraal von Schroeder in zijn bevoegdheid van gerechts heer van het Duitse bezettingsleger in Brugge. Advocaat Schramme werd bij de keizerlijke politiecommissaris Grupenkieser geroepen. Die was blijkbaar goed geïnformeerd en citeerde woord voor woord wat Schramme publiek verteld had. De informantentpremie van de Duitsers had blijkbaar goed zijn werk gedaan.

Op 20 september werd Schramme opgesloten in de gevangenis van het Pandreitje. Hij werd opgesloten in een cel samen met Ernest Schulze, een handelaar van het St.-Amandsplein, en priester Léon De

Poortere, oud-schoolkameraad van het Sint-Lodewijkcollege en onderpastoor van St.-Annaparochie. Zij brachten hem op de hoogte dat straffen van meer dan 6 weken werden uitgezeten in de gevangenis van het fort van Sedan in de Franse Ardennen.

Een maand na zijn opsluiting, op 20 november, werd Jos Schramme naar het Brugse station gevoerd. Doordat de Duitsers wisten dat Schramme een populaire persoon was te Brugge werd hij niet te voet maar met de wagen weggebracht. De Duitsers eisten daarvoor de wagen op van Arthur Warnier. Zijn lotgenoten moesten de weg te voet afleggen begeleid door een Feldweibel en escortesoldaten. Aan het station gekomen werd hij samen met Auguste Van Dierendonck, een metser uit Heist, en Aloïs Hoef uit Sint-Andries en een achttal Duitse militaire gevangenen op de trein naar Brussel gezet. Via Namen, Givet en Charleville kwamen ze op 21 november aan in het Kaiserliche Sammellager des Strafgefangenen-Arbeiterbataillons n°2 te Sedan. Daar werden zij tewerkgesteld in zeer menonwaardige omstandigheden. Op 20 maart 1918 werd Jos Schramme op transport gezet naar Havelberg in Brandenburg. Hij keerde op 15 november 1918 terug naar Brugge. Van de Bruggelingen die naar het strafkamp te Sedan overgebracht werden, zijn enkelen aldaar gestorven ten gevolge van de mishandelingen en ontberingen.



Het Fort van Sedan - foto Wikipedia

Duizenden landgenoten werkten tijdens WO I gedwongen als slaven voor de Duitsers. 't Zij aan 't front 't zij aan de havens of vliegpleinen. Sommige bronnen spreken van 120.000, waarvan 60.000 in Duitsland en 60.000 achter het front. En wie weigerde werd opgesloten in strafkampen zoals de jongensschool van Dudzele aan de Damse Steenweg die ingericht werd als strafkamp. De allerlastigste werden opgesloten in een Sammellager zoals Sedan. Alleen al uit Oostkamp werden 51 jongelingen weggevoerd naar Sedan, Verdun, Longwy en elders. Veertig van hen kwamen ziek terug, vier zijn er op deportatie gestorven, één jonge man raakte nog thuis maar stierf uitgeput.

Bronnen:

Au Bagne de Sedan – Jos Schramme – uitgegeven bij Desclée De Brouwer 1919

*Wij wensen onze lezers een zalige Kerst en een voorspoedig 2021
Nous souhaitons à nos lecteurs un joyeux Noël et une bonne année 2021*



© Jean-Claude Lother

Lidmaatschap van de Koninklijke Vereniging De Vrienden van het OLV
Hoekje te Oud-Stuivekenskerke

Het bestuur van de Koninklijke Vereniging De Vrienden van het O.L.V.-Hoekje te Oud-Stuivekenskerke vzw doet er alles aan om met haar schaarse middelen deze site in stand te houden en te bewaren voor de toekomst.

Mogen wij u vragen, voor zover dit nog niet gebeurd is, om uw lidgeld voor het jaar 2021 te willen overschrijven op de rekening van onze vereniging

Nr. BE51 0000 5693 5562 op naam van:

De Vrienden van het O.L.V.- Hoekje vzw Stationsstraat 9 te 8600 Diksmuide

Ereleden, beschermleden en sympathisanten: 20 euro

Verbroederings- en Verenigingsleden: 17 euro

Effectieve Leden: 15 euro

U kunt ons ook vinden op:

Onze website: <https://oudstuivekens-oorlogssite-grandgarde.org>

en

Onze Facebookpagina: <https://www.facebook.com/oudstuivekenskerke/>

Samenstelling: André Billiet